

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού
για το νομοσχέδιο «Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Τέλη και Φορολογικές
Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2020»**

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος	Άριστος Δαμιανού
Μαρίνος Μουσιούππας	Αντρέας Καυκαλιάς
Αβέρωφ Νεοφύτου	Μιχάλης Γιωργάλλας
Μάριος Μαυρίδης	Γιώργος Περδίκης
Ονούφριος Κουλλά	Άννα Θεολόγου
Στέφανος Στεφάνου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 9 Μαρτίου 2020. Στη συνεδρία της επιτροπής παρευρέθηκαν η Υφυπουργός Ναυτιλίας, συνοδευόμενη από υπηρεσιακούς του Υφυπουργείου, καθώς και εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Γραφείου Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, του Κυπριακού Ναυτιλιακού Επιμελητηρίου (ΚΝΕ), της ΣΕΚ, της ΔΕΟΚ και του Συνδέσμου Αξιωματικών Εμπορικού Ναυτικού. Η ΠΕΟ, η Κυπριακή Ένωση Πλοιοκτητών (ΚΕΠ) και ο Σύνδεσμος Πλοιάρχων Εμπορικού Ναυτικού παρόλο που κλήθηκαν δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής. Σημειώνεται ότι η ΚΕΠ, στις 3 Μαρτίου 2020, ενημέρωσε γραπτώς την επιτροπή ότι συμφωνεί με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου.

Σημειώνεται περαιτέρω ότι για το θέμα πραγματοποιήθηκε για σκοπούς διαβούλευσης, τηλεδιάσκεψη μεταξύ των μελών της Επιτροπής, στις 13 Απριλίου 2020.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Τέλη και Φορολογικές Διατάξεις) Νόμου, ώστε να ενσωματωθούν σε αυτόν οι απαιτήσεις που επιβάλλει στα κράτη μέλη η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών, προκειμένου να επιτευχθεί η ανανέωση και συνέχιση, για την περίοδο 2020-2029, του ισχύοντος φορολογικού καθεστώτος στην κυπριακή ναυτιλία, δηλαδή του συστήματος φορολόγησης με ετήσιο φόρο χωρητικότητας, κατόπιν εξασφάλισης σχετικής έγκρισης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Ειδικότερα, με τον προτεινόμενο νόμο εισάγονται στην εθνική νομοθεσία οι ελάχιστες απαιτούμενες ρυθμίσεις για σκοπούς προσαρμογής με τα νέα δεδομένα/ απαιτήσεις που επιβάλλει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στα κράτη μέλη με βάση σχετικές αποφάσεις της αναφορικά με τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών, καθώς και συνακόλουθες με τη μετεξέλιξη του Τμήματος Εμπορικής Ναυτιλίας σε Υφυπουργείο Ναυτιλίας τροποποιήσεις.

Σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις που αφορούν στη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προβλέπουν τα ακόλουθα:

1. Σαφής προσδιορισμός των τύπων των πλοίων που εμπίπτουν στον όρο «επιλέξιμο πλοίο» και δύναται να ενταχθούν στο σύστημα φόρου χωρητικότητας, καθώς και τους τύπους των πλοίων που δεν νομιμοποιούνται να ενταχθούν στο εν λόγω σύστημα και δεν συνιστούν επιλέξιμο πλοίο.
2. Καθορισμός των δραστηριοτήτων που είναι παρεμφερείς με τις θαλάσσιες μεταφορές και των προϋποθέσεων κάτω από τις οποίες τα έσοδα από τις παρεμφερείς δραστηριότητες εντάσσονται στο σύστημα φόρου χωρητικότητας, για σκοπούς νομικής σαφήνειας.

3. Καθορισμός των προϋποθέσεων κάτω από τις οποίες πλοιοκτήτης θεωρείται επιλέξιμος πλοιοκτήτης για να ενταχθεί στο σύστημα φόρου χωρητικότητας, σε περίπτωση που εκναυλώνει επιλέξιμο πλοίο του, υπό όρους ναύλωσης «γυμνού» πλοίου (bareboat charter).
4. Παραχώρηση έκπτωσης επί του φόρου χωρητικότητας, ποσοστού μέχρι 30%, και σε επιλέξιμους πλοιοκτήτες κοινοτικών πλοίων, πέραν των επιλέξιμων πλοιοκτητών κυπριακών πλοίων για τους οποίους ισχύει σήμερα η εν λόγω έκπτωση, υπό την προϋπόθεση ότι πρόκειται για πλοία που χρησιμοποιούν μηχανισμούς/εξοπλισμούς για την περιβαλλοντική διατήρηση του θαλάσσιου περιβάλλοντος και για τη μείωση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, με κριτήρια επιλεξιμότητας που θα καθορίζονται με διάταγμα του Υπουργικού Συμβουλίου.
5. Διεύρυνση της ισχύουσας φορολογικής ελάφρυνσης που εφαρμόζεται στους ναυτικούς, προκειμένου η απαλλαγή από το φόρο εισοδήματος να εφαρμόζεται σε ναυτικούς κοινοτικών πλοίων και να μην περιορίζεται σε ναυτικούς κυπριακών πλοίων.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία:

1. Η μέθοδος της φορολόγησης με ετήσιο φόρο χωρητικότητας, αντί του κανονικού εταιρικού φόρου, έχει υιοθετηθεί από τα πλείστα κράτη μέλη και είναι αποδεκτή από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
2. Με βάση την ισχύουσα πρακτική/πολιτική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, τα καθεστώτα φορολογίας με φόρο χωρητικότητας που εφαρμόζουν τα κράτη μέλη εγκρίνονται ως κρατικές ενισχύσεις για μέγιστη περίοδο δέκα ετών.
3. Το ισχύον κυπριακό σύστημα φορολόγησης με ετήσιο φόρο χωρητικότητας ρυθμίζεται από τον περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Τέλη και Φορολογικές Διατάξεις)

Νόμο, που εφαρμόστηκε το 2010 κατόπιν σχετικής έγκρισης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ως σχέδιο κρατικής ενίσχυσης. Στη βάση της έγκρισης που έλαβε η Δημοκρατία από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ως περίοδος ισχύος του εν λόγω νόμου ορίστηκε η 1η Ιανουαρίου 2010 μέχρι 31η Δεκεμβρίου 2019, με δυνατότητα επέκτασης της εν λόγω περιόδου κατόπιν απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου, υπό την προϋπόθεση εξασφάλισης εκ των προτέρων σχετικής έγκρισης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

4. Το Υφυπουργείο Ναυτιλίας, με τη συμβολή ad hoc ομάδας εργασίας/διαπραγμάτευσης για το φορολογικό σύστημα της Κυπριακής ναυτιλίας, από τον Ιούλιο του 2018 προχώρησε σε διαπραγματεύσεις με τη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για ανανέωση του καθεστώτος φόρου χωρητικότητας της Κύπρου για την περίοδο 2020-2029.
5. Προς το σκοπό αυτό, η Δημοκρατία κοινοποίησε τον προτεινόμενο νόμο στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η οποία στις 16 Δεκεμβρίου 2019 τον έκρινε ως συμβατό με το ευρωπαϊκό κεκτημένο σχέδιο κρατικής ενίσχυσης και συνακόλουθα ενέκρινε την παράταση της ισχύος του υφιστάμενου συστήματος φόρου χωρητικότητας της Κύπρου για τα έτη 2020-2029, υπό προϋποθέσεις.
6. Η μέχρι σήμερα εφαρμογή του συστήματος φορολόγησης με ετήσιο φόρο χωρητικότητας κρίνεται επιτυχής, γεγονός το οποίο επιβεβαιώνεται και από τα αποτελέσματα σχετικών ελέγχων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι φορολογικές ελαφρύνσεις, υπό τη μορφή ετήσιου φόρου χωρητικότητας, προς τους πλοιοκτήτες κυπριακών πλοίων εγγεγραμμένων στο Κυπριακό Μηολόγιο, τις πλοιοδιαχειρίστριες εταιρείες που εδρεύουν στην Κύπρο, τους πλοιοκτήτες αλλοδαπών πλοίων και τους ναυλωτές πλοίων, συνέβαλαν στη σταθερότητα και περαιτέρω βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της κυπριακής ναυτιλιακής

βιομηχανίας, ενώ παράλληλα στήριξαν την κυπριακή οικονομία κατά την περίοδο της οικονομικής κρίσης.

7. Ο αριθμός των εταιρειών που έχουν ενταχθεί στο σύστημα φόρου χωρητικότητας από το 2010 έχει αυξηθεί σημαντικά, επιβεβαιώνοντας την ελκυστικότητα του συστήματος και τις ευρύτερες θετικές του οικονομικές επιπτώσεις. Ενδεικτικά ισχύουν τα ακόλουθα:

	2010	2019
Διαχειριστές πλοίων	29	48
Ναυλωτές	14	48
Πλοιοκτήτες αλλοδαπών πλοίων	9	119

8. Τα νέα σχέδια κρατικών ενισχύσεων που περιλαμβάνονται στον προτεινόμενο νόμο, αναμένεται να αξιοποιηθούν, κατά τη διάρκεια της περιόδου 2020-2029, από περίπου 2 000 ναυτιλιακές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην Κύπρο (πλοιοκτήτες, ναυλωτές, πλοιοδιαχειριστές), καθώς και από αριθμό ναυτικών που θα λαμβάνουν τη σχετική απαλλαγή φόρου εισοδήματος, με το ετήσιο συνολικό κόστος της σχετικής κρατικής ενίσχυσης να αναμένεται να ανέλθει στα €15,4 εκατομ.
9. Η κρατική ενίσχυση προβλέπεται να υπερκαλυφθεί μέσω της διατήρησης στην Κύπρο των υφιστάμενων ναυτιλιακών εταιρειών που δραστηριοποιούνται στη χώρα, αλλά και της περαιτέρω επέκτασης των δραστηριοτήτων τους, καθώς και της προσέλκυσης νέων ναυτιλιακών δραστηριοτήτων στην Κύπρο, ως αποτέλεσμα αφενός των νέων μέτρων που προβλέπονται στον προτεινόμενο νόμο και αφετέρου της αύξησης των φορολογικών εσόδων.

Στο πλαίσιο της συζήτησης του θέματος, η Υφυπουργός Ναυτιλίας, δήλωσε μεταξύ άλλων, ότι με την έγκαιρη έγκριση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή της

παράτασης του συστήματος φόρου χωρητικότητας της Κύπρου, πριν από την 31η Δεκεμβρίου 2019, διασφαλίζεται η ομαλή συνέχιση της εφαρμογής των υφιστάμενων σχεδίων κρατικών ενισχύσεων σε σχέση με τα κυπριακά πλοία. Παράλληλα, επισήμανε την ανάγκη ψήφισης του προτεινόμενου νόμου το συντομότερο δυνατό, προκειμένου τα σχέδια κρατικών ενισχύσεων να μπορούν να αξιοποιηθούν και στις περιπτώσεις των κοινοτικών πλοίων προκειμένου να διασφαλιστεί η αρχή της ίσης μεταχείρισης και η σταθερότητα του ναυτιλιακού τομέα.

Ο εκπρόσωπος του Γραφείου του Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων δήλωσε ότι, η Δημοκρατία έχει ακολουθήσει όλες τις προβλεπόμενες διαδικασίες σχετικά με τους ευρωπαϊκούς κανόνες κρατικών ενισχύσεων, για την εξασφάλιση της έγκρισης του προτεινόμενου νόμου και της παράτασης της ισχύος του συστήματος φόρου χωρητικότητας από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Οι εκπρόσωποι της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του ΚΝΕ, της ΣΕΚ, της ΔΕΟΚ και του Συνδέσμου Αξιωματικών Εμπορικού Ναυτικού συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο.

13 Απριλίου 2020

Αρ. Φακ.: 23.01.061.018-2020

ΚΠ/ΣΧΚ